Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXXXIII. — Wydana i rozesłana dnia 10. września 1897.

Treść: (Nº 209—214.) 209. Obwieszczenie o zezwoleniu na przyjmowanie do sprawdzania i cechowania kurka miarowego do piwa konstrukcyi Karola Jerzabka. — 210. Obwieszczenie o zezwoleniu na przyjmowanie do sprawdzania i cechowania kurka miarowego do piwa konstrukcyi Joachima Koldowskiego w Pradze. — 211. Obwieszczenie o przyjmowaniu wag żóra wiowych do sprawdzania i cechowania. — 212. Obwieszczenie o przyjmowaniu do sprawdzania i cechowania tak zwanych balonów szklanych zwanych także flaszami koszykowemi (Demijohns). — 213. Obwieszczenie o zezwoleniu na przyjmowanie do sprawdzania i cechowania przyjządów nazwanych "probierzami zboża" a służących do oznaczania jakości zboża zapomocą ważenia małych ilości ziarna. — 214. Obwieszczenie o sprawdzaniu i cechowaniu przyrządów do mierzenia konsumcyi wody.

209.

Obwieszczenie Ministerstwa handlu z dnia 23. sierpnia 1897,

o zezwoleniu na przyjmowanie do sprawdzania i cechowania kurka miarowego do piwa konstrukcyi Karola Jerzabka.

Na zasadzie rozporządzenia Ministerstwa handlu z dnia 17. lutego 1872, Dz. u. p. Nr. 17, c. k. Komisya główna miar i wag pozwoliła przyjmować do sprawdzania i cechowania kurek miarowy do piwa konstrukcyi Karola Jerzabka w Pradze a to z zastosowaniem się do przepisów poniżej zamieszczonych, co się tyczy opłat przez Ministerstwo handlu zatwierdzonych.

Glanz r. w.

Przepisy

w przedmiocie przyjmowania do sprawdzania i cechowania kurka miarowego do piwa konstrukcyi Karola Jerzabka w Pradze.

Konstrukcya tego kurka miarowego jest w głównych częściach taka sama jak konstrukcya kurka miarowego do piwa Urbana (obwieszczenie Ministerstwa handlu z dnia 12. stycznia 1892, Dz. u. p. Nr. 35 z r. 1892), różni się zaś on od tego ostatniego tem, że znaki i napisy odpowiednie wielkościom odmierzyć się mającym, są wyszlifowane na naczyniu miarowem, pierwsze naokoło naczynia mia-

rowego. Również wyszlifowany jest na naczyniu miarowem napis "kurek miarowy do piwa", podczes gdy wielkości miary, które przyrząd podaje, są wybite na ciele kurka.

Skazówki wahadłowej niema u tego przyrządu. Naczynie miarowe szklane, jak okazuje figura 1 obok umieszczona, osadzone jest w zagłębieniu wytoczonem stożkowato w górnej części ciała kurka a odstępy znajdujące się naokoło osadzonej części tego naczynia miarowego wylane są cyną, przez coponieważ górny brzeg tego zagłębienia odstaje niecc od ściany zewnętrznej naczynia miarowego, tworzy się pierścieniowata płaszczyzna cynowa Z.

Tam, gdzie ta płaszczyzna schodzi się z płaszczyzną m (fig. 2) ciała kurka, również pierścieniowatą, umieszczone są w równych od siebie odległościach trzy krople cynowe a.

Pod względem granicy błędów i opłat za sprawdzenie postępować należy z przyrządem tym, również nie podlegającym peryodycznemu ponownemu sprawdzaniu, jak z kurkiem miarowym do piwa konstrukcyi Urbana.

Gechuje się w ten sposób, że cechę sprawdzenia wytrawia się tuż pod każdą kreską podziało wą i wybija na wzmiankowanych kroplach cynowych a.

Do jednej z ostatnich cech przydać należy liczbę roku bieżącego.

Wiedeń, dnia 15. czerwca 1897.

C. k. Komisya główna miar i wag Tinter r. w.

Kurek miarowy do piwa Jerzabka.

Fig. 1.

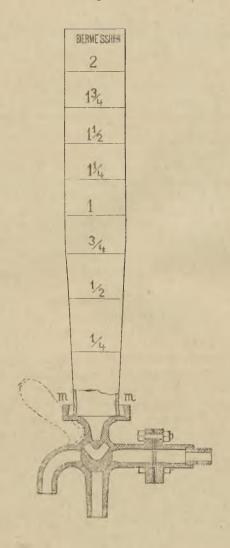
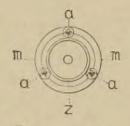

Fig. 2.

210.

Obwieszczenie Ministerstwa handlu z dnia 23. sierpnia 1897,

o zezwoleniu na przyjmowanie do sprawdzania i cechowania kurka miarowego do piwa konstrukcyi Joachima Koldowskiego w Pradze.

Na zasadzie rozporządzenia Ministerstwa handlu z dnia 17. lutego 1872, Dz. u. p. Nr. 17, c. k. Komisya główna miar i wag pozwoliła przyjmować do sprawdzania i cechowania kurek miarowy do piwa konstrukcyi Joachima Koldowskiego w Pradze a to z zastosowaniem się do przepisów poniżej zamieszczonych, co się tyczy opłat przez Ministerstwo handlu zatwierdzonych.

Glanz r. w.

Przepisy

w przedmiocie sprawdzania i cechowania kurka miarowego do piwa konstrukcyi Joachima Koldowskiego w Pradze.

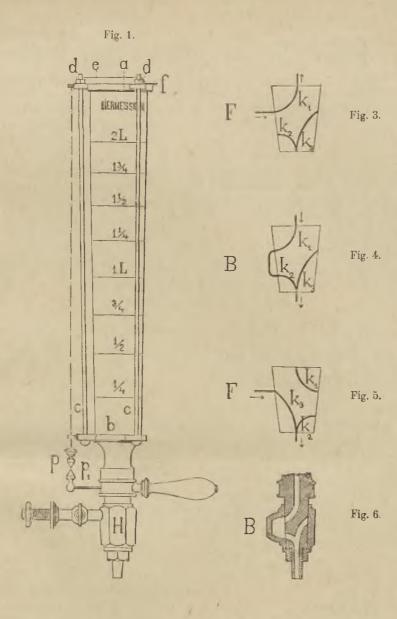
Konstrukcya tego przyrządu jest w głównych częściach taka sama jak konstrukcya kurka miarowego do piwa Urbana (obwieszczenie Ministerstwa handlu z dnia 12. stycznia 1892, Dz. u. p. Nr. 35 z r. 1892), różni się zaś on od tego ostatniego tem, że znaki i napisy odpowiednie wielkościom odmierzyć się mającym, są wyszlifowane na naczyniu miarowem, pierwsze naokoło naczynia miarowego i że stożek kurka umieszczony jest pionowo.

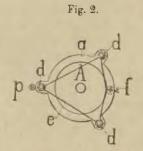
Naczynie miarowe, osadzone szczelnie w górnej części ciała kurka, utrzymują między krezą b (fig. 1) a pierścieniem metalowym a 3 sworznic śrubowe c i mutry d.

Wystające ponad mutrami *d* końce sworzn śrubowych *c* opatrzone są dziurkami, przez takowe zaś przewleczony jest drut miedziany, którego końce przytwierdzone są do pierścienia *a* zapomocą kropli cynowej *f* (fig. 2) zdatnej do wyciśnienia cechy sprawdzenia.

Rzeczony stożek kurka przedstawiony na figurze 6 w przekroju pionowym, zawiera 3 kanały K 1. K 2 i K 3 (obacz figurę 3, 4 i 5), które za pośrednictwem przestrzeni łączącej B (fig. 6) znajdującej się w ciele kurka H (fig. 1) tworzą następujące komunikacye:

- a) Związek pomiędzy beczką (dostarczającą niwa) a naczyniem miarowem szklanem (fig. 3);
- b) związek pomiędzy naczyniem miarowem a otworem odpływowym kurka miarowego do piwa (fig. 4), gdy rękojęć stożka kurka zostanie obrócona o 90 stopni, i

c) związek między beczką a otworem odpływowym kurka miarowego do piwa, gdy rękojęć stożka kurkowego zostanie obrócona w tę samą stronę o dalsze 90 stopni (fig. 5).

Pod względem granicy błędów i opłat za sprawdzenie postępować należy z przyrządem tym, również nie podlegającym peryodycznemu ponownemu sprawdzaniu, jak z kurkiem miarowym do piwa konstrukcyi Urbana.

Gechuje się w ten sposób, że cechę sprawdzenia wytrawia się tuż pod każdą kreską podziałową. Oprócz tego wybija się cechę sprawdzenia i liczbę roku bieżącego na kropli cynowej w niniejszych przepisach głoską f oznaczonej.

Wiedeń, dnia 15. czerwca 1897.

C. k. Komisya główna miar i wag:
Tinter r. w.

211.

Obwieszczenie Ministerstwa handlu z dnia 23. sierpnia 1897,

o przyjmowaniu wag żórawiowych do sprawdzania i cechowania.

Na zasadzie rozporządzenia Ministerstwa handlu z dnia 17. lutego 1872, Dz. u. p. Nr. 17, podają się do wiadomości publicznej następujące przepisy w przedmiocie przyjmowania do sprawdzania i cechowania wag żórawiowych, przez c. k. Komisyę główną miar i wag uchwalone a co się tyczy opłat przez Ministerstwo handlu zatwierdzone.

Glanz r. w.

Przepisy

w przedmiocie przyjmowania wag żórawiowych do sprawdzania i cechowania.

Na zasadzie §. 2 rozporządzenia Ministerstwa handlu z dnia 17. lutego 1872, Dz. u. p. Nr. 17, c. k. Komisya główna miar i wag zezwoliła na przyjmowanie do sprawdzania i cechowania tak zwanych wag żórawiowych.

I. Cel wag żórawiowych.

1. Wagi żórawiowe przeznaczone są do oznaczania wagi przedmiotów bardzo ciężkich lub wielkiej objętości przy podnoszeniu ich w górę zapomocą żórawia lub wielokrążka, w którychto przyrządach są osadzone.

II. Postanowienia ogólne.

2. Wagi żórawiowe są zwyczajnie wagami o ciężarku ruchomym; mogą jednak być opatrzone tak jak wagi pomostowe talerzem na ciężarki lub talerzem na ciężarki i urządzeniem do ciężarka ruchomego (§. 29, punkt f Porządku sprawdzania miar i wag), pod warunkiem, żeby stosunek ciężarka do ciężaru wynosił 1:100.

Inny stosunek nie jest dozwolony.

- 3. Wagi żórawiowe powinny czynie zadosyć wymaganiom przepisanym w §. 25 pod b), c) i d) Porządku sprawdzania miar i wag i nadto następu jącym warunkom szczególnym:
  - a) Waga powinna być opatrzona przyrządem do odtarowania;
  - b) na każdej wadze w miejscu uderzającem po winno być napisane nazwisko fabrykanta liczba bieżąca wyrobu, tudzież, jeżeli waga opatrzona jest talerzem na ciężarki, ciężar, który waga zdoła udźwignąć, w kilogramach a nakoniec stosunek ciężarka do ciężaru (1:100);
  - c) waga powinna być opatrzona przyrządem zapomocą którego wagę nie będącą w użyciu można zamknąć;
  - d) u wag z urządzeniem na ciężarek ruchomy podziałki wykonane być powinny jak najjednostajniej według kilogramów i dziesiątych części kilograma, a odległość pomiędzy dwiema sąsiedniemi kreskami podziałowemi nie powinna wynosić mniej jak 2 mm.

Aż do dalszego zarządzenia pozwala się przyjmować do sprawdzania i cechowania tylko wagi żórawiowe wyrabiane przez C. Schembera i synów w Wiedniu, tudzież C. Herrmanna w Wrocławiu poniżej opisane.

A. Opisanie wagi żórawiowej Karola Schembera i synów w Wiedniu.

Mechanizm drążkowy tej wagi jest albo cały (fig. 1) albo tylko po części (fig. 2) osadzony w skrzyni żelaznej, którą zapomocą ucha A zawiesza się na haku żórawia.

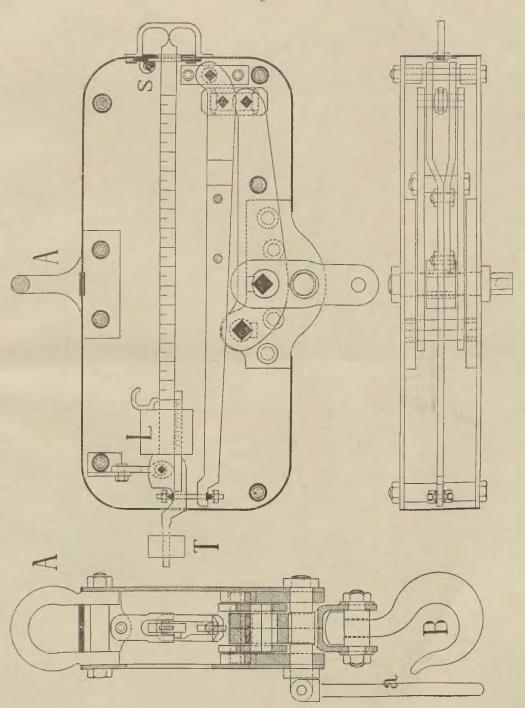
Drążek wagi opatrzony podziałką, ciężarkiem ruchomym L i ciężarkiem do odtarowania T łączy się zapomocą zawieszadła z drążkiem pośrednim poniżej umieszczonym, ten zaś zapomocą zawieszadła z właściwym dźwigarem.

Na ostatnim drążku spoczywa zawieszadło opatrzone bardzo mocnym hakiem *B*, na którym wiesza się ciężar, który ma być zważony.

Sjest przyrządem zamykającym, zapomocą którego waga nie będąca w użyciu, może być zam-

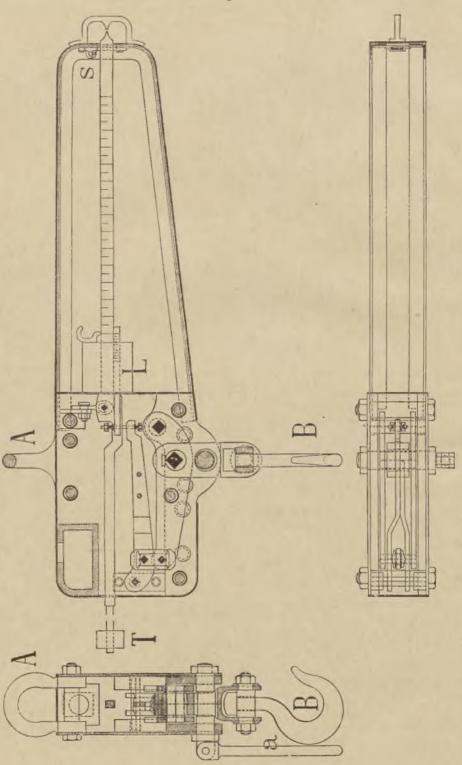
Waga żórawiowa C. Schembera i synów.

Fig. 1.

Waga żórawiowa C. Schembera i synów.

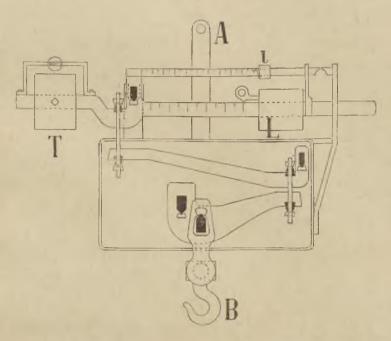
Fig. 2.

Waga żórawiowa Herrmanna

z urządzeniem na ciężarek ruchomy, bez talerza wagowego.

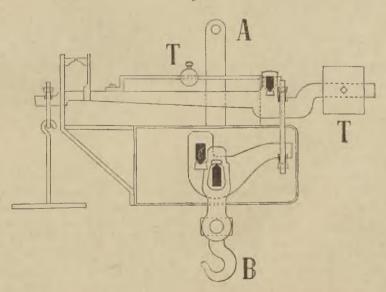
Fig. 1.

Waga żórawiowa Herrmanna

z talerzem wagowym.

Fig. 2.

knięta, zaś a przyrządem zatrzymującym, którym wieszadło, hak B dźwigające, może być uchylone od stykania się z odpowiedniem ostrzem, jak tylko waga zostanie obciążona.

Ciężarek ruchomy L ma na sobie mniejszy ciężarek ruchomy w kształcie podziałki przesuwalnej.

B. Opisanie wagi żórawiowej Karola Herrmanna w Wrocławiu.

- 1. Waga żórawiowa z urządzeniem na ciężarek ruchomy.
- 2. Waga żórawiowa z talerzem na ciężarki bez urządzenia na ciężarek ruchomy.

U każdej z tych dwóch wag, przedstawionych obok na figurach 1 i 2 z opuszczeniem przyrządu do zamykania (obacz figura 1 i 2 wagi poprzednio opisanej), mechanizm drążkowy jest tylko po części osadzony w puzdrze żelaznem, pod względem ilości i urządzenia drążków, tudzież ich połączenia ze sobą jest całkiem taki sam jak mechanizm drążkowy wagi żórawiowej Schembera.

Różnica między tą ostatnią wagą a wagą z urządzeniem na ciężarek ruchomy C. Herrmanna (fig. 1) polega tylko na pewnych odmianach w konstrukcyi szczegółów.

Podczas gdy bowiem u wagi Schembera ciężarek ruchomy L ma na sobie mniejszy ciężarek ruchomy w formie podziałki przesuwalnej, u wagi Herrmanna umieszczone są dwa ciężarki ruchome jeden na drugim, z których większy L przesuwa się bezpośrednio po drążku wagi, mniejszy zaś l po osobnej szynie przytwierdzonej do drążka wagi.

U wagi żórawiowej C. Herrmanna z talerzem na ciężarki (bez urządzenia na ciężarek ruchomy) przedstawionej na figurze 2, długości ramion drążka mają się do siebie w innym stosunku aniżeli długości ramion drążka wagi z urządzeniem na ciężarek ruchomy (fig. 1); mianowicie zaś w takim, że połączenie ich daje stosunek 1:100, przeto ciężarek położony na talerzu, który dźwiga koniec dłuższego ramienia drążka wagi, wynosi tylko setną część ciężaru zawieszonego na haku B.

III. Granice błedów.

4. Przy sprawdzaniu wag żórawiowych badać należy według wskazówek podanych w instrukcyi, czy są dostatecznie czułe i czy stosunki ich drążków są właściwe.

Za miarę czułości służy stosunek, w jakim to najmniejsze powiększenie lub zmniejszenie ciężaru, które sprawia jeszcze wyraźnie rozpoznać się dającą zmianę położenia wagi w równowadze, ma się do tegoż ciężaru.

- 5. Cechować wolno wagę żórawiową tylko w tym razie, jeżeli:
  - a) Po włożeniu największego ciężaru ¹/₂₀₀₀ tego ciężaru, to jest 0·5 g na każdy kilogram zmienia jeszcze wyraźnie położenie wagi w równowadze;
  - b) po włożeniu dziesiątej części największego ciężaru, piąta część dodatku obliczonego dla największego ciężaru zmienia jeszcze wyraźnie położenie wagi w równowadze;
  - c) różnienie się stosunku drążków wagi od stosunku 1:100 u wag z talerzem na ciężarki a od oznaczeń podziałki u wag z ciężarkiem ruchomym, tak przy największem obciążeniu jak i przy obciążeniu dziesiątą częścią tego ciężaru może być wyrównane ciężarkiem nie większym od dodatku podanego pod a) a względnie pod b) niniejszego ustępu.

IV. Cechowanie.

6. U wag żórawiowych z talerzem na ciężarki bez urządzenia na ciężarek ruchomy, cechę i liczbę roku bieżącego wybija się na drążku wagi, u wag z ciężarkiem ruchomym umieszcza się po jednę cesze za ostatnią kreską każdej podziałki i po jednę cesze tuż obok znaku do odczytywania każdego ciężarka ruchomego.

U tych ostatuich wag do cechy na głównej podziałce przydać należy jeszcze liczbę roku bieżą cego.

Drążki wagi pozwala się opatrywać wpuszczonymi i trwale przytwierdzonymi czopkami lub płytami z miękkiego metalu, na którychby można wyciskać cechę.

V. Opłata za sprawdzenie.

7. Pod względem opłaty za sprawdzenie postępować należy z wagami żórawiowymi tak samc jak z wagami pomostowemi sztrasburskiemi.

(Ustęp VI, punkt f taryfy opłat za sprawdzanie z dnia 19. grudnia 1872.)

Dodatek.

- 1. Gdy wagi żórawiowe sprawdzane są poze lokalem urzędowym, interesowani powinni postarać się o dostateczną ilość pomocników, dostarczyć talerza na ciężar pomocniczy, tudzież potrze bnego materyału do obciążenia.
- 2. Wagę pomocniczą (wagę pomostową dziesiętną) potrzebną do oznaczenia ciężaru materyału

obciążającego, która powinna posiadać trzy razy większą czułość od przepisanej w §. 31 Porządku sprawdzania miar i wag, jak również dziesiątą część największego ciężaru, który waga badać się mająca może udźwignąć, dostarcza urząd miar i wag w ciężarkach normalnych.

- 3. Ciężarki normalne i wagę pomocniczą transportuje się na koszt interesowanych.
- 4. Gdy wagi żórawiowe sprawdza się w urzędzie miar i wag, urząd ten dostarcza w razie potrzeby także materyału obciążającego.
- 5. Do sprawdzania wag żórawiowych mogących udźwignąć więcej niż 2000 kg, interesowani obowiązani są dostarczyć materyału obciążającego.

Wiedeń, dnia 15. czerwca 1897.

C. k. Komisya główna miar i wag: Tinter r. w.

212.

Obwieszczenie Ministerstwa handlu z dnia 23. sierpnia 1897,

o przyjmowaniu do sprawdzania i cechowania tak zwanych balonów szklanych zwanych także flaszami koszykowemi (Demijohns).

Na zasadzie rozporządzenia Ministerstwa haudla z dnia 17. lutego 1872, Dz. u. p. Nr. 17, c. k. Komisya główna miar i wag pozwoliła przyjmować do sprawdzania i cechowania tak zwane balony szklane, zwane także flaszami koszykowemi (Demijohns).

Pod względem właściwości, oznaczania pojemności, cechowania i opłat uiszczać się mających obowiązują przepisy poniżej zamieszczone, przez c. k. Komisyę główną miar i wag wydane a co się tyczy opłat przez Ministerstwo handlu zatwierdzone.

Glanz r. w.

Przepisy

w przedmiocie sprawdzania i cechowania tak zwanych balonów szklanych, zwanych także flaszami koszykowemi (Demijohns).

Naczynia szklane w formie flasz z krótką szyją, mające od 3 aż do 50 litrów pojemności przyjmowane będą do sprawdzania i cechowania według następujących postanowień.

Własności.

Naczynia te, które na płycie poziomej powinny stać mocno, nie podlegają żadnemu szczególnemu przepisowi co do stosunku wymiarów.

Znak, mający oznaczać stan zwierciadła płynu, powinien być naokoło szyi wyryty lub wyszlifowany.

Znak ten nie powinien schodzić się z dolną powierzchnią zatyczki.

Oznaczanie pojemności i cechowanie.

Pojemność oznacza się sposobem w instrukcy przepisanym aż do ½300 przestrzeni wewnętrzne znakiem ograniczonej i wytrawia się ją na powierzchni flaszy w litrach a względnie w dziesiątych i setnych częściach litra.

Następnie cechuje się przez wytrawienie stępla cechy i liczby roku bieżącego poniżej oznaczenia pojemności.

Za naczynia stłuczone przy sprawdzaniu Urząd miar i wag nie jest obowiązany płacić.

Oplaty.

Liczy się następujące opłaty:

A. Za oznaczenie pojemności i cechowanie:

Od naczynia 3litrowego . . . . 15 c od większych naczyń za każdy litr nadmiaru (licząc ułamek za całość) dodatek po . . . 1 "

B. Od naczynia odrzuconego bez osobnego badania z powodu wad konstrukcyi łatwo dostrzedz się dających, tylko należytość manipulacyjna w kwocie . . . . 5 "

Ponowne sprawdzanie.

Naczynia te nie podlegają peryodyczneniu ponownemu sprawdzaniu.

Gdyby jednak cecha sprawdzenia na naczyniach przestała być wyraźną, trzeba znowu poddać je sprawdzeniu.

Wiedeń, dnia 15. czerwca 1897.

C. k. Komisya główna miar i wag:
Tinter r. w.

213.

Obwieszczenie Ministerstwa handlu z dnia 23. sierpnia 1897,

o zezwoleniu na przyjmowanie do sprawdzania i cechowania przyrządów nazwanych "probierzami zboża" a służących do oznaczania jakości zboża zapomocą ważenia małych ilości ziarna.

Na zasadzie rozporządzenia Ministerstwa handłu z dnia 17. łutego 1872, Dz. u. p. Nr. 17, c. k. Komisya główna miar i wag pozwoliła przyjmować do sprawdzania i cechowania przyrządy nazwane "probierzami zboża" a służące do oznaczenia jakości zboża zapomocą ważenia małych ilości ziarna.

Pod względem urządzenia i wszelkich innych własności tych przyrządów, jakoteż ich sprawdzania, granicy błędów, cechowania i opłat, które za sprawdzanie mają być uiszczane, obowiązują przepisy poniżej zamieszczone przez c. k. Komisyę główną miar i wag wydane a co się tyczy opłat przez Ministerstwo handlu zatwierdzone.

Glanz r. w.

Przepisy

w przedmiocie sprawdzania i cechowania przyrządów nazwanych "probierzami zboża" a służących do oznaczania jakości zboża zapomoca ważenia małych ilości ziarna.

§. 1.

Probierz zbożowy składa się:

- 1. z cylindrowej miary pojemności, opatrzonej u góry rozporem przecinającym ścianę na około;
- z cylindra próżnego, przodownika, nie szczelnie w miarę wchodzącego;
- 3. ze strychulca, który z łatwością daje się przesuwać przez rozpór i wypełnia wtedy cały przekrój miary;
- 4. z rury zasiłkowej cylindrowej, która zapomocą nasady może być stale na mierze osadzona;
- 5. z przyrządów pomecniczych w $\S$. 4 wymienionych.

§. 2.

Miara pojemności (§. 1, Nr. 1) powinna mieścić w sobie $^4/_4$ l lub 1 l.

Miary innej wielkości nie są dozwolone.

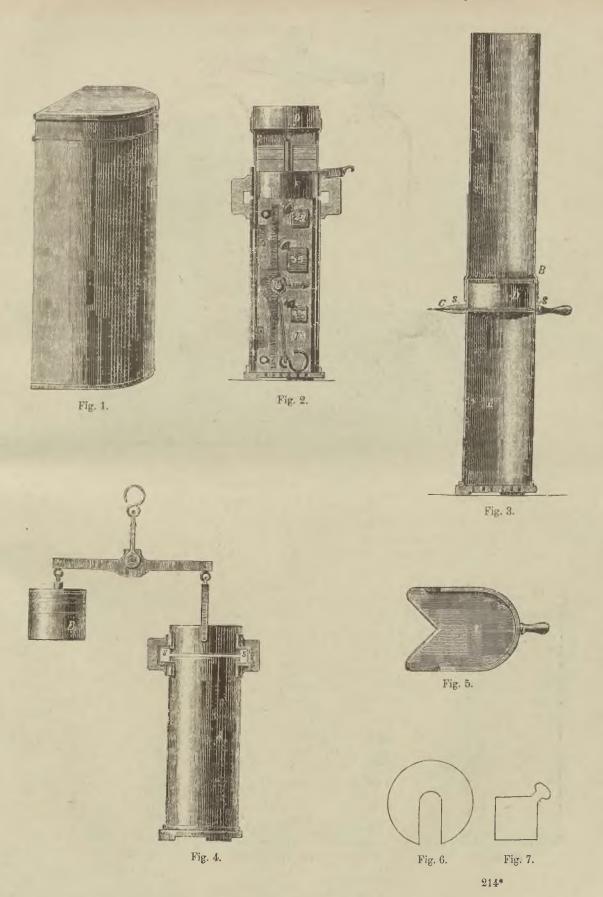
Probierz zbożowy na 1/4 wykonany być może w dwóch formach, mianowicie w formie przenośnej i w formie do stałego użytku w tem samem miejscu. Co do formy przenośnej wszystkie jej części powinny dać się zapakować w puszce metalowej okrągłej lub w kształcie kuferka, mającej najwięcej $24\ cm$ długości a $10\ cm$ szerokości.

Zresztą różni się forma ta od formy do stałego użycia tylko rodzajem urządzeń pomocniczych w §. 4 wymienionych.

§. 3.

Części wymienione w §. 1 pod Nr. 1 aż do 4 powinny mieć następujące własności:

- 1. Miary powinny być mosiężne, ich ściany cylindrowe powinny być zrobione z błachy walcowanej. Pojemność odgraniczona jest od dołu włożonym przodownikiem, od góry rozporem na stry chulec. Srednica wewnętrzna przyrządów ćwierélitrowych powinna mieć 53.2 mm, średnica przyrządów litrowych 88.2 mm. rozpór zaś powinier mieć tylko taką szerokość, żeby strychulec mógł weń łatwo wchodzić. Grubość ścian przyrządu ćwierćlitrowego nie powinna wynosić mniej jak 0.75 mm, grubość ścian przyrządu litrowego mniej jak 1 mm. Wysokość miary ponad rozporem wynosić powinna tyle, co wysokość przodownika. Dne powinno być umieszczone wysoko i podziurkowane, żeby powietrze mogło uchodzić, gdy przodownik spada.
- 2. Przodownik powinien być zrobiony z blachy mosiężnej i wewnątrz tak sztywny, żeby cecha dała się wybić na płaszczyźnie czelnej. Miejsce do jego poruszania się w mierze powinno wynosić nie mniej jak 0·5 mm a nie więcej jak 1 mm. U miar ćwierć-litrowych wysokość przodownika powinna wynosić 22 aż do 24 mm, ciężar 88 aż do 90 g, u litrowych wysokość 39 aż do 41 mm, ciężar 445 aż do 455 g. Przodownik powinien mieć powierzchnię ze wszystkich stron odtoczoną, jego płaszczyzny powinny być równe i równoległe.
- 3. Strychulec powinien być równy, zrobiony ze stali nożowej, z oprawą mosiężną; koniec jego powinien po włożeniu strychulca w rozpór, wystawać poza miarę, ostrze jego nie powinno być jednostronne, lecz musi schodzić się z środkiem grubości blachy.
- 4. Rura zasiłkowa powinna być zrobiona z rury mosiężnej, mającej najmniej 0.75 mm grubości a gdy jest zasadzona, wysokość jej mierzona w świetle od włożonego przodownika powinna wynosić u przyrządów ćwierćlitrowych 210 aż do 211 mm, u litrowych 275 aż do 276 mm; średnica wewnętrzna powinna mieć u pierwszego 50 mm, u drugiego 79·2 mm. Rura zasiłkowa nie powinna zachodzić na wystające części miary, lecz musi spoczywać na jej brzegu.

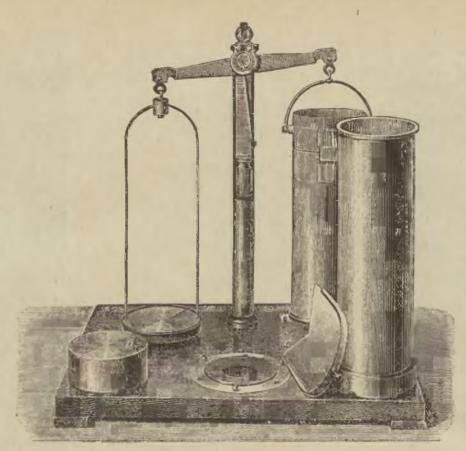
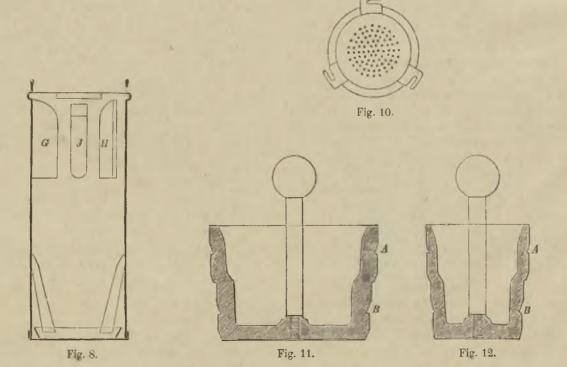

Fig. 9.

winna różnić się od wymiarów wyżej podanych metalową do zapakowania służącą (§. 2, ustęp 2) o więcej jak 0.2 mm. Ogólna waga probierza zbożowego w formie przenośnej razem z puszką meta- waną, w którą chowa się wagę i ciężarki płytowe. lowa nie powinna przenosić 2200 g.

S. 4.

Powinny być dodane następujące przyrzady pomocnicze:

- 1. Do probierza zbożowego 1 litrowego drażek wagowy równoramienny jako waga ścisła sprawdzony, którego największe dozwolone obciażenie wynosić ma 2 kg i talerz na ciężarki z mocnym kabłakiem; do probierza zbożowego ćwierćlitrowego drążek wagowy równoramienny jako waga handlowa sprawdzony, którego największe dozwolone obciążenie wynosić ma 500 g i talerz na ciężarki dla probierzy zbożowych przenośnych w formie tarczy szypułkowanej, której średnica powinna wynosić 47 aż do 48 mm, dla innych zwykłej formy z twardym kabłąkiem. Talerz na ciężarki u wagi zawieszony powinien ważyć dokładnie tyle, co miara razem z przodownikiem.
- 2. Do probierza zbożowego 1litrowego zbiór ciężarków ścisłych sprawdzonych na 200, 200, 200. 100, 50, 50, 20, 20, 10, 5, 2, 2, 1 q, do probierza zbożowego 1/4litrowego pięć ciężarków blaszanych okrągłych na 100, 50, 20, 20, 10 g o średnicy 47 aż do 48 mm, tudzież pięć ciężarków na 5, 2, 2, 1, 0.5 g w kształcie płytek prostokątnych z rogami przedłużonymi i w górę zagiętymi, wszystkie z mosiądzu. Jeżeli tarcza na ciężarki jest szypułkowana, ciężarki okragłe powinny mieć rozpór do wsuwania. Ciężarki okrągłe powinny mieć powierzchnię ze wszystkich stron obtoczoną.
  - 3. Następujące przedmioty:
  - a) płyta drewniana ze słupkiem metalowym do zawieszania wagi i z przyrządem do utwierdzenia miary przy napełnianiu:
  - b) skrzynia drewniana do zachowywania części wyżej wymienionych;
  - c) puzdro, w które skrzynie pod b wymieniona można wsunąć a które następnie nakrywając słupek, może połączyć się z płyta pod a wymienioną w skrzynię ze wszystkich stron zamknieta.

Wolno także dodać:

- d) drugi talerz wagowy do ustawiania miary, tudzież
- e) płytę mosiężną mogącą służyć za materyał do odtarowania celem wyrównania miary próżnej z przodownikiem na drugim talerzu.

Do probierza zbożowego przenośnego na 1/4 l nie trzeba dodawać przedmiotów pod Nr. 3 ozna- dzanie i cechowanie probierzy zbożowych:

5. Średnica miary i rury zasiłkowej nie po- czonych, natomiast dodać należy do niego puszkę tudzież skrzyneczkę drewnianą do miary zastoso

§. 5.

Na mierze powinna być podana jej pojemność a oprócz tego numer wykonania.

Numer ten powinien być umieszczony na obu stronach czelnych przodownika, tudzież na rurze zasiłkowej, na strychulcu, na talerzu ciężarkowym. na płycie drewnianej, tudzież na ciężarkach tarczowych i płytowych. Na ciężarkach tarczowych i płytowych powinna być oznaczona właściwa ich waga w gramach. Wszystkie oznaczenia powinny być wybite lub wyryte.

Pozwala się umieszczać nazwę i siedzibę przedsiębiorstwa, tudzież znak fabryczny na puzdrze, puszce metalowej, na mierze lub na strychulcu.

Innych oznaczeń nie wolno umieszczać.

§. 6.

Oznaczenia ciężaru zapomocą przyrządu według przepisu pszenica napełnionego, biorąc średnią z pięciu prób, nie powinny różnić się na ćwierć litra o więcej jak o 0.75 g, na litr więcej jak o 1.5 god oznaczeń normalnego probierza zbożowego.

Dla ciężarków tarczowych i płytowych od 100 g az do 1 g ustanawiają się takie same granice błędów, jakie przepisane są dla równie ciężkich ciężarków handlowych; bład cieżarka na 0 5 g nie powinien przenosić 8 mg.

§. 7.

Cechę sprawdzenia wybija się na mierze pod rozporem, na rurze zasiłkowej tuż przy górnym brzegu, na strychulcu w oprawie mosiężnej, na talerzu ciężarkowym i przodowniku w pobliżu numeru wykonania, mianowicie zaś u probierza zbożowego na 🖖 l wybija się zwykłą cechę, u probierza na 1 l cechę przyrządów ścisłych.

Ciężarki tarczowe i płytowe cechują się jak ciężarki handlowe.

Poszczególne części przyrządu wolno cechować tylko w takim razie, jeżeli przyniesione są z całym przyrządem.

§. 8.

Ustanawiają się następujące opłaty za spraw-

Od probierza zbożowego na

	1/4 l		1 1	
	zł.	c.	zł.	c.
Za zupełne sprawdzenie i oce- chowanie nie licząc opłat za sprawdzanie drążka wagi i ciężarków	1	22	2	34
próżnej wagi b) za sprawdzenie dokładno-		18	-	27
ści podanych szczegółów . c) za ocechowanie		90 14	_1	80 27

W razie sprawdzania bez cechowania pobiera się opłaty pod a lub pod a i b, według tego, czy odbywało się tylko sprawdzanie pod a czy zarazem także pod b wzmiankowane.

Opłaty za sprawdzanie i cechowanie ciężarków tarczowych i płytowych pobierać należy osobno a to według taksy przepisanej dla ciężarków handlowych, gdyby sprawdzano drążek wagi i ciężarki ścisłe, pobierać należy odpowiednie kwoty taksy opłat za sprawdzanie.

Gdyby przyniesiono do sprawdzenia talerz zapasowy na ciężarki, dostatecznem jest sprawdzenie zgodności jego wagi z wagą miary i przodownika, za co łącznie z cechowaniem pobiera się opłatę powyżej pod a przepisaną. Gdyby przyniesiono inne części z wyjątkiem drążka wagi i ciężarków, trzeba wykonać także wzmiankowane pod b sprawdzenie dokładności szczegółów.

Za cechowanie części zapasowych nie pobiera się opłat, jeżeli trzeba było cechować nie więcej jak dwie sztuki.

§. 9.

Probierz zbożowy poddawać należy z upływem każdego czterolecia ponownemu peryodycznemu sprawdzeniu.

§. 10.

Probierze zbożowe sprawdza się i cechuje aż do dalszego zarządzenia w c. k. Komisyi głównej

miar i wag i do tego celu przynosić należy zawsze tylko przyrządy kompletne.

§. 11.

Każdy pierwszy probierz zbożowy, który jakiś fabrykant zrobi, nadesłać należy do Komisyi głównej miar i wag a to w każdej z trzech dozwolonych form.

Komisya ta orzecze, czy przyrządy według przedstawionego wzoru wykonane, mogą być sprawdzane.

W podobny sposób postarać się należy o decyzyę Komisyi, gdy fabrykant poczyni zmiany we wzorze pierwotnie przedstawionym.

Postanowienia przejściowe.

Miary i ciężarki do próbowania zboża, wyrabiane stosownie do przepisów §. 46 i 47 Porządku sprawdzania miar i wag z dnia 19. grudnia 1872, wolno poddawać sprawdzaniu i cechowaniu już tylko aż do końca grudnia 1898 a począwszy od dnia 1. stycznia 1900 nie wolno już używać ich w obrocie publicznym.

Wiedeń, dnia 15. czerwca 1897.

C. k. Komisya główna miar i wag Tinter r. w.

214.

Obwieszczenie Ministerstwa handlu z dnia 23. sierpnia 1897,

o sprawdzaniu i cechowaniu przyrządów do mierzenia konsumcyi wody.

Na zasadzie rozporządzenia Ministerstwa handlu z dnia 17. lutego 1872, Dz. u. p. Nr. 17, podaje się do wiadomości publicznej zamieszczony poniżej dodatek do przepisów o sprawdzaniu i cechowaniu przyrządów do mierzenia konsumcyi wody (obwieszczenie Ministerstwa handlu z dnia 5. września 1892, Dz. u p. Nr. 175) przez c. k. Komisyę główną miar i wag wydany a co się tyczy opłat przez Ministerstwo handlu zatwierdzony.

Glanz r. w.

Dodatek

do przepisów o sprawdzaniu i cechowaniu przyrządów do mierzenia konsumcyi wody (obwieszczenie Ministerstwa handlu z dnia 5. września 1892, Dz. u. p. Nr. 175).

- 1. Z częściową zmianą tutejszych przepisów z dnia 27. czerwca 1892 (obwieszczenie Ministerstwa handlu z dnia 5. września 1892) Dz. u. p. Nr. 175 a względnie z dnia 27. maja 1894, Dz. u. p. Nr. 103, opłaty za sprawdzanie wodomierzy pobierane być mają według taryfy w załączce podanej, wszakże z ograniczeniami niżej (punkt 4 i 6) przepisanemi.
- 2. Od wodomierzy odrzuconych bez osobnego badania z powodu uderzających wad konstrukcyi, uiszczać należy tylko opłatę za manipulacyę w kwocie 25 c.
- 3. Wodomierze o kalibrze*) więcej niż 80 mm, ale mniej niż 151 mm wynoszącym, można na życzenie strony poddawać czynności urzędowej w lokalach urzędowych Komisyi głównej miar i wag za opłatą 18 zł. 15 c., stronie jednak nie służy prawo do tego udogodnienia.

W przypadku tym przed nadesłaniem przyrządu trzeba podać prośbę o sprawdzenie i dołączyć do niej dokładny, ocyfrowaniem wymiarów opatrzony rysunek krez połączenia i opis tarczy cyfrowej.

W dotyczącym wywodzie nadmienia się wyraźnie, że największa ilość przepływu aż do której wodomierz został sprawdzony, wynosi 2500 *l* (na minutę) i że dlatego uwierzytelnia się go urzędownie do obrotu publicznego tylko aż do tej granicy.

Granice blędów wynoszą w przypadku tym tyle, co u wodomierzy o kalibrze $80 \ mm$.

- 4. Taryfa w punkcie 1 i 3 wzmiankowana nie stosuje się:
  - a) do starych lub nowych wodomierzy, w których obiegowi skazówki najszybcej biegnącej lub tarczy pomocniczej łatwo osadzić się dającej (obwieszczenie Ministerstwa handlu z dnia 27. maja 1894, Dz. u. p. Nr. 103), o kalibrze mniej jak 40 mm wynoszącym, odpowiada więcej niż 100 l;
  - b) do nowych wodomierzy lub do starych znacznej naprawie poddanych, przyniesionych do sprawdzenia po dniu 1. stycznia 1898 i nie mających normalnej tarczy cyfrowej (punkt 5) lub oznaczeń odpowiednich postanowieniom punktu 6.

Należytości za sprawdzanie wodomierzy tego rodzaju, które wzmiankowane są pod a i b, obliczane będą i nadal według postanowień ustępu VII, punkt 17 przepisów z dnia 27. czerwca 1892 (obwieszczenie Ministerstwa handlu z dnia 5. września 1892, Dz. u. p. Nr. 175, a względnie obwieszczenie Ministerstwa handlu z dnia 27. maja 1894, Dz. u. p. Nr. 103).

5. Aż do dalszego zarządzenia taką tarczę cyfrową uważać się ma za normalną, która oprócz innych tarcz cyfrowych ma także tarczę cyfrową podzieloną na 100 części litrowych, których kresk podziałowe nie są grubsze od czwartej części odstępu podziałowego.

Skazówka tej tarczy cyfrowej powinna być na końcu plaska i ostro ścieńczona i koniec nie powinien od tarczy podziałowej odstawać o więcej jak o długość jednego odstępu podziałowego.

Wielkość podziału litrowego może być obrana dowolnie, natomiast przeniesienie ruchu właściwego przyrządu mierzącego (koła skrzydłowego, urządzenia puszkowego itp.) na oś tarczy litrowej przedstawiać ma tylko przejścia z większej chyżości kątowej do mniejszej.

Do wodomierzy kalibru 40 mm i większego używać można tarczy litrowej z podziałem 10litrowym od 100 aż do 1000 l obejmującym.

Upoważnia się dyrektora Komisyi głównej miar i wag, żeby tarcze cyfrowe, które okażą się odpowiedniemi celowi, uznawał za normalne, chociażby nie odpowiadały całkiem postanowieniom powyższym.

6. U nowych wodomierzy lub u starych znacznej naprawie poddanych, do których po dniu 1. stycznia 1898 stosowana być ma taryfa w punkcie 1 wzmiankowana, powinuy być umieszczone na tarczy cyfrowej oznaczenia w ustępie IV, punkt 11 a przepisów (Dz. u. p. Nr. 175 z r. 1892) postanowione.

Podobnież tarcze litrowe (ust. III, punkt 7 a przepisów) oznaczone być mają napisem "l" lub "litry", tarcza hektolitrowa napisem "h" lub "hektolitry", inne tarcze napisem "jednostki", "dziesiątki" itd., te ostatnie zaś oraz napisem "metry sześcienne".

Dozwolone jest wspólne oznaczenie "litry" i szczegółowe oznaczenie tarcz napisami "jednostki" **), "dziesiątki", "setki" **) itd.

Dozwolone jest także wymienienie na tarczach cyfrowych sprzedawcy lub kupca, tudzież urzędowego numeru typu.

Inne oznaczenia nie są dozwolone.

^{*)} Kaliber = średnica przekroju przepływowego.

^{*)} Tarcza litrowa.

^{**)} Tarcza hektolitrowa.

Taryfa opłat.

Kaliber w	Za sprawdzenie i cechowanie	Za sprawdzenie bez cechowania	Kaliber w	Za sprawdzenie i cechowanie	Za sprawdzenie bez cechowania	
milimetrach		ıtów	milimetrach	e e :	t ó w	
5	114	57	43	597	299	
6	116	58	44	620	310	
7	119	60	45	644	322	
8	123	62	46	668	334	
9	127	64	47	693	347	
10	131	66	48	718	359	
11	136	68	49	744	372	
12	141	71	50	771	386	
13	147	74	51	798	399	
14	154	77	52	826	413	
15	162	81	53	854	427	
16	170	85	54	882	4.41	
17	179	90	55	911	456	
18	188	94	56	941	471	
19	198	99	57	971	456	
20	209	105	58	1002	501	
21	220	110	59	1034	517	
22	231	116	50	1066	533	
23	243	122	61	1098	549	
24	256	128	62	1131	566	
25	269	135	63	1164	582	
26	283	142	64	1198	599	
27	297	149	65	1233	617	
28	312	156	66	1268	634	
29	327	164	67	1303	652	
30	343	172	68	1339	670	
31	359	180	69	1376	683	
32	376	188	70	1413	707	
33	393	197	71	1451	726	
34	411	206	72	1489	745	
35	430	215	73	1528	764	
36	449	225	74	1568	784	
37	468	234	75	1608	804	
38	488	244	76	1648	824	
39	509	255	77	1689	845	
40	530	265	78	1730	865	
40	552	276	79	1772	886	
	552 574	287	80	1815	908	
42	074	207	00	1010	3 00	

Wiedeń, dnia 15. czerwca 1897.

C. k. Komisya główna miar i wag:
Tinter r. w.